

PRIPREMA DJETETA ZA POLAZAK U ŠKOLU

Pogrešno je misliti da se djeca za školu pripremaju tek zadnju godinu pred sam polazak u školu, ili da je za polazak u osnovnu školu najvažnije da dijete nauči čitati i pisati. Intenzivnija priprema za školu zaista počinje zadnju godinu boravka u dječjem vrtiću ili „maloj školi“, međutim djeca se na određeni način od rođenja pripremaju za školu. Naime, za polazak djeteta u osnovnu školu puno važnije poticati njegov socio-emocionalni razvoj, točnije, razvijati pozitivnu sliku djeteta o sebi, samostalnost, disciplinu, upornost, spremnost na suradnju i sl., a to se uči i stječe godinama.

Čitanje, pisanje, računanje...

Većina roditelja podrazumijeva kako bi priprema za školu trebala obuhvaćati učenje čitanja, pisanja, računanja i sl., te često sami „forsiraju“ djecu na učenje istih, ali za djecu to nije neophodno. Naime, taj „problem“ djeca vrlo brzo svladaju polaskom u školu, a ako im i ide teže, u dobi od 6 ili 7 godina djeca počinju shvaćati da nedostatak prirodnih sposobnosti mogu nadoknaditi ulaganjem napora. Također, ukoliko dijete ima dobro razvijene predčitalačke (npr. glasovna analiza i sinteza na slova i na slogove, imenovanje riječi na zadani glas, prepoznavanje simbola slova i brojki i dr.) i grafomotoričke vještine (npr. pravilno držanje olovke, povlačenje jasne linije kao i povlačenje linije od točke A do točke B, pravilno precrtavanje geometrijskih likova i dr.) bez velikog napora će usvojiti i vještine pisanja i čitanja. Kada je riječ o usvajanju vještina računanja, poželjno je da dijete nauči mehanički brojati barem do 20, dodavati i oduzimati za jedan broj do 10 te da razumije pojmove klasifikacije po boji, obliku i sl., kao i usporedbe po dužini te širini. Sve navedeno, predškolci u dječjem vrtiću tijekom cijele školske godine vježbaju kroz radne listove, crtalice, slovarice, ali isto tako je važno, čak i važnije, zajedničko učenje djeteta kroz igru s roditeljima.

Samopoštovanje

Samopoštovanje u djece polako opada zadnju godinu polaska u vrtić te osobito polaskom u osnovnu školu. Razlog tome je sve češće procjenjivanje u školi kao i činjenica što se u školskoj dobi samopoštovanje počinje odnositi na više zasebnih osobina. Budući da na njega utječu postupci roditelja i odgojitelja, pozitivnu sliku o sebi i visoko samopoštovanje će imati ona djeca čiji roditelji/odgojitelji pokazuju realistična očekivanja (ni previsoka ni preniska), koji prihvaćaju dijete onakvo kakvo je te mu daju osjećaj da je vrijedno i sposobno. S druge strane, kritiziranje i omalovažavanje te pretjerano kontroliranje i naređivanje, dovest će do niskog samopoštovanja, a dijete niskog samopoštovanja će imati i nisko samopouzdanje, odnosno bojat će se i započeti neku aktivnost jer neće vjerovati u sebe.

Samostalnost

Nadalje, prije polaska u školu dijete je korisno osamostaliti u brizi za sebe (oblačenje i obuvanje, kulturno-higijenske navike pri jelu, odlazak na wc, pranje i brisanje ruku, kulturne navike ophođenja, kao što su npr. pozdravljanje i primjereno korištenje tzv. "četiri čarobne riječi" - molim, hvala, izvoli, oprost) te ga naučiti važne stvari poput imena i prezimena članova obitelji, adresu i broj telefona, put od kuće do škole, pravila u prometu, gledanje na sat.

Igrajte se s djetetom, naročito društvene igre koje potiču pažnju i pamćenje, usvajanje pravila i podnošenje neuspjeha (npr. Čovječe ne ljuti se, Memory igre, Pogodi tko, puzzle,...), čitajte mu priče, pjesmice, brojalice, zagonetke, rješavajte zadatke poput labirinta ili traženja razlika između slika, zajednički obavljajte kućanske poslove, razgovarajte s djetetom i potičite njegovu znatiželju, podržite ga kada naiđe na problem, stvarajte okruženje u kojem će imati mnogo pisanog i likovnog materijala (knjige, časopise, bojice, plastelin, kolaž i dr.).

Općenito, za razvoj djeteta, pa tako i za prilagodbu djeteta na školu, važno je stvarati motivirajuće okruženje u kojem se potiče stjecanje novih iskustava, aktivnost, radoznalost, igra i stvaranje. Na taj način će dijete steći osobine, sposobnosti i vještine potrebne za uspjeh u školi.

U konačnici, osobine koje su poželjne kod djeteta kada kreće u školu su: dobra slika o sebi, da se zna brinuti o sebi, da zna i želi pomagati drugima, da se zna dogovoriti i pridržavati se pravila, da uspješno rješava sukobe, zna se ponositi uspjehom i podnijeti neuspjeh, može dovršiti ono što je započelo...

Na taj će način period prilagodbe, polaskom u osnovnu školu, za dijete biti lakši budući da dijete dolazi u novo okruženje koje od njega zahtijeva mnogo novih i različitih stvari - nova pravila ponašanja, sjedenje na jednom mjestu duže vrijeme, praćenje aktivnosti do kraja, procjenjivanje sposobnosti učenja i izvršavanje zadataka).

Pozitivan stav prema školi

Budući da je svaka životna promjena stresna, bilo pozitivna ili negativna, važno je poticati pozitivne stavove djeteta prema školi i učenju, odnosno općenito veseliti se s djetetom i biti uz njega u trenucima polaska u prvi razred.

Važno je izbjegavati rečenice poput: „Kada kreneš u školu, nećeš više imati toliko vremena za igru.» ili „Vidjet ćeš ti kako ćeš u školi morati slušati učitelja/icu“, što se često čuje u svakodnevnom životu. Takvim i sličnim rečenicama poslana su djeci poruke kako je škola neko strašno mjesto pa djeca vrlo lako mogu razviti negativne stavove ili čak strah od škole. Isto tako, dijete bi trebalo upozoriti kako će u školi češće nego do

sada biti izloženo ocjenjivanju i/ili uspoređivanju s drugom djecom te objasniti kako njegov uspjeh u školi neće utjecati na ljubav roditelja prema njemu.

Stručna služba škole

